

P. VERGILI MARONIS

subiecit pedibus strepitumque Acherontis auari:
 fortunatus et ille deos qui nouit agrestis
 Panaque Siluanumque senem Nymphasque sorores.
 illum non populi fasces, non purpura regum 495
 flexit et infidos agitans discordia fratres,
 aut coniurato descendens Dacus ab Histro,
 non res Romanae perituraque regna; neque ille
 aut doluit miserans inopem aut inuidit habenti.
 quos rami fructus, quos ipsa uolentia rura 500
 sponte tulere sua, carpsit, nec ferrea iura
 insanumque forum aut populi tabularia uidit.
 sollicitant alii remis freta caeca, ruuntque
 in ferrum, penetrant aulas et limina regum;
 hic petit excidiis urbem miserosque penatis, 505
 ut gemma bibat et Sarrano dormiat ostro;
 condit opes alius defossoque incubat auro;
 hic stupet attonitus rostris, hunc plausus hiantem
 per cuneos geminatus enim plebisque patrumque
 corripuit; gaudent perfusi sanguine fratrum, 510
 exsilioque domos et dulcia limina mutant
 atque alio patriam quaerunt sub sole iacentem.
 agricola incuruo terram dimouit aratro:
 hic anni labor, hinc patriam paruosque nepotes
 sustinet, hinc armenta bouum meritosque iuuenos. 515
 nec requies, quin aut pomis exuberet annus
 aut fetu pecorum aut Cerealis mergite culmi,
 prouentuque oneret sulcos atque horrea uincat.
 uenit hiems: teritur Sicyonia baca trapetis,
 glande sues laeti redeunt, dant arbuta siluae; 520
 et uarios ponit fetus autumnus, et alte
 mitis in apricis coquitur uindemia saxis.